

Via V.I.V.A.

Het tijdschrift van de notariële studievereniging van Amsterdam

Wij zoeken nieuwe collega's met liefde voor het vak en hart voor de zaak.
Ben jij diegene die ons team komt versterken op de Zuidas in Amsterdam?
Kijk op www.hartman-lmh.nl/vacatures

HARTMANLMH

Beste Vivanen,

Voor jullie ligt de augustus editie van ons ledenblad. Ik kan gewoon niet geloven dat dit studiejaar er alweer op zit. Het voelt echt alsof het studiejaar voorbij is gevlogen. We hebben een prachtige studiereis gehad in Seoul en daarnaast hebben we dit jaar ontzettend veel kantoren mogen bezoeken. Ook hebben we veel leuke en sportieve activiteiten gehad dit jaar. We hebben dit studiejaar mogen afsluiten met een hele gezellige alumni-activiteit.

In deze editie hebben we ervoor gekozen om voornamelijk veel foto's te laten zien van onze activiteiten. Daarnaast hebben we natuurlijk een reisverslag van onze studiereis. Ook vertellen onze zusterverenigingen iets over hun bestuursjaar en hebben we een notaris en raadsheer geïnterviewd. Tevens hebben we een inhoudelijk artikel geschreven over het oude huwelijksvermogensrecht en het nieuwe huwelijksvermogensrecht en hebben we een inhoudelijk artikel geschreven over het schrijven van een studieboek.

Ik wil mijn Via V.I.V.A. commissie bedanken voor alle hulp bij het opstellen van deze editie en de voorgaande editie. Daarnaast wil ik de studiereiscommissie ook bedanken voor hun inzet. Zij hebben er een mooi reisverslag van gemaakt.

Daarnaast wil ik ook mijn bestuursgenoten, maar ook alle leden bedanken voor dit onvergetelijke jaar.

Anna Nauta
Assessor I h.t.

3	Voorwoord
4-7	Onze zusterverenigingen
8-10	Kantoorbezoeken en speeddate
11-14	Tijd voor verandering
15-19	Verslag studiereis Seoul
20-22	Vrouwen aan de top
23-27	Foto's activiteiten 2019
28-30	De waarde van een studieboek
31	Dankwoord
31	Kandidaatsbestuur 2019 - 2020

COLOFON

REDACTIE:

Anna Nauta
Susan de Laat
Daniella Mulder

REDACTIEADRES:

V.I.V.A.
De Boelelaan 1077, initium kamer 2A-04
1084 HV Amsterdam

T: 020 - 5983388
E: viva.rechten@vu.nl
W: www.vivavu.nl
Instagram: [viva.amsterdam](https://www.instagram.com/viva.amsterdam)
Facebook: [vu.viva](https://www.facebook.com/vu.viva)

Onze zusterverenigingen

BNSL te Leiden

Waarde lezer,

Graag wil ik V.I.V.A., en in het bijzonder de Via V.I.V.A. commissie, van harte feliciteren met het uitbrengen van deze prachtige editie. Het is mij een genoegen om namens de BNSL hieraan een bijdrage te mogen leveren. In het bijzonder omdat ik afgelopen jaar als Notaria leiding heb mogen geven aan onze Ledenbladcommissie waarmee ik drie edities van De Leidsche Noot hebben mogen uitbrengen.

Mij is gevraagd om een stukje te schrijven over het leukste of uniekste moment van mijn bestuursjaar. Op het eerste gezicht leek mij dit geen al te moeilijke opgave. Toen ik echter ging nadenken over welk moment er met kop en schouder bovenuit stak, was het toch lastig. Sinds onze Algemene Ledenvergadering in oktober bestaat mijn leven namelijk voornamelijk uit bijzondere en unieke momenten. Toen ik kandidaatsbestuur werd had ik dan ook niet kunnen voorspellen dat dit zo zou zijn en dat ik zou terugkijken op een jaar met ontelbare hoogtepunten.

Wat voor mij, en ik denk ook voor mijn bestuursgenoten, een mooi hoogtepunt was, was de trip naar Antwerpen samen met onze zusterverenigingen. Het feest begon al tijdens de heenreis: opgekropt in de auto en keihard meezingen met de meest foute nummers die we maar kenden. Toen we eenmaal in Antwerpen waren zat de sfeer er dan ook meteen goed in. Dat keihard meezingen bleek achteraf de beste omschrijving te zijn van het weekend, nu we de twee avonden naar dezelfde karaokebar zijn gegaan omdat het daar prima vertoeven was en we letterlijk rollend naar huis konden. Dit reuze gezellige weekend was voor mij ook heel bijzonder omdat het de goede band met onze zusterverenigingen benadrukt, wat een waardevolle toevoeging is geweest op mijn bestuursjaar.

Mijn bestuursjaar was dan ook een aaneenschakeling van unieke momenten die ik zeker niet had willen missen.

Met notariële groet,
Namens het 58e bestuur der BNSL,

Demi Admiraal
Notaria

Vevonos te Groningen

Waarde lezer, geacht zusje,

Voor de laatste editie van de Via Viva van dit collegejaar werd ons gevraagd om een bijdrage te leveren en dit doen wij natuurlijk graag! Voordat ik in ga op een aantal leuke momenten van ons afgelopen bestuursjaar, wil ik graag nog een kort iets over Vevonos noemen. Wij zijn namelijk opgericht op 12 november 1964 en we bestaan dan ook 54 jaar (De snelle rekenaar onder ons zal opmerken dat wij dit jaar ons elfde lustrum mogen vieren!). Onze vereniging telt inmiddels meer dan 200 leden en elk jaar stijgt het ledenaantal. Daarnaast mogen wij ook elk jaar talloze evenementen organiseren zoals een symposium en onze buitenlandse reis.

Ook het afgelopen jaar hebben we met de vereniging heel veel leuke momenten meegemaakt, eigenlijk te veel om op te noemen. Ik mag denk ik wel zeggen dat we met heel veel plezier kunnen terugkijken op een geslaagd hockeytoernooi in het mooie Groningen (voor de verandering hoefden wij een keer niet vroeg uit de veren). We vonden het erg leuk dat er ook veel leden van Viva aanwezig waren. In de halve finale waren net iets te sterk voor het team van Viva, waardoor wij uiteindelijk de finale bereikten (én deze winnend afsloten). Daarnaast hebben we dit jaar met alle BNS-besturen Antwerpen op z'n kop mogen zetten. Ik denk dat we ons daar prima hebben vermaakt en ik kijk nu al uit naar de reünie!

Tot slot wil de dames van het Viva-bestuur bedanken voor de samenwerking het afgelopen jaar en de zeer goed georganiseerde besturendag in Amsterdam. We vonden het een hele leuke dag en ik denk dat jullie met trots daarop kunnen terugkijken!

Met notariële groet vanuit het Hoge Noorden,

namens het 54e bestuur van Vevonos

Gopesh Tamminga
Praeses e.t.

Vevanos te Utrecht

Wat leuk dat wij namens studievereniging Vevanos een plekje in de Via V.I.V.A. mogen hebben! Op 23 mei 2018 werden wij met de ALV benoemd tot het 86ste bestuur van Vevanos. Vanaf toen is ons bestuursjaar in een soort stroomversnelling terecht gekomen.

Het klinkt cliché, maar wat is het voorbij gevlogen. Het was onwijs gaaf om verantwoordelijk te zijn voor het reilen en zeilen van zo'n prachtige vereniging. We hebben talloze kantoorbezoeken, borrels en andere activiteiten mogen organiseren en bijwonen. Uiteraard hebben we het ook erg gezellig gehad met onze zusterverenigingen op onder meer alle landelijke activiteiten en in Antwerpen!

Het mooiste moment van ons bestuursjaar was toch onze vakantie in Barcelona. Onder het genot van tapashapjes en cocktails hebben we met name het Spaanse nachtleven verkend; een heerlijke afsluiting van de zomervakantie. Inmiddels hebben we het stokje al een tijd geleden overgedragen aan het 87ste bestuur van Vevanos. We hebben simpelweg een fantastisch jaar gehad. Wij willen het aankomende bestuur van V.I.V.A. alvast veel plezier en succes wensen met het bestuursjaar; jullie gaan ongetwijfeld een onvergetelijke tijd tegemoet.

Aan Carmen, Ingrid, Nadine, Anna en Marieke: geniet nog even van de laatste weken van jullie bestuurschap en vooral van de welverdiende vakantie. Het was gezellig en lekker gewerkt!

Nota Bene te Nijmegen

Geachte leden van VIVA,

Toen aan mij werd gevraagd of ik namens N.S.V. Nota Bene een stukje voor de Via V.I.V.A. zou willen schrijven twijfelde ik geen moment en antwoorde ik volmondig 'JA!'.

Allereerst iets kort over onze mooie vereniging. Wij zijn de Nijmeegse zustervereniging van V.I.V.A., genaamd N.S.V. Nota Bene. Onze vereniging is op 31 maart 1960 opgericht en is sindsdien enorm gegroeid. Wij behartigen de belangen van de Nijmeegse student notarieel recht door middel van formele en informele activiteiten. Dit zijn onder andere borrels, de studiereis, kennismakingsactiviteiten, lezingen en dit jaar voor het eerst een eigen Nota Bene weekend. Daarnaast is N.S.V. Nota Bene uiteraard terug te vinden op de landelijke activiteiten.

Aan mij is verzocht om iets te schrijven over het leukste/uniekste moment van ons bestuursjaar. Ik kan u nu al vertellen dat dit mij niet gaat lukken, omdat ons bestuursjaar bestond uit tal van geweldige momenten. Toch zal ik een poging doen om een paar van deze momenten kort toe te lichten. Zoals u al heeft kunnen lezen hebben wij dit jaar voor het eerst een eigen weekend georganiseerd. Met een groep van rond de 55 personen hebben wij het Gelderse dorpje Uddel, gelegen middenin de 'Biblebelt', onveilig gemaakt. U kunt hierbij denken aan een eigen cantus, spectaculaire thema-feesten en de nodige alcoholische versnaperingen. Daarnaast wil ik ook graag de nauwe band met onze zusterverenigingen aanhalen als een uniek moment. Samen zijn wij met z'n allen een weekendje weg geweest naar Antwerpen waar ikzelf intens van heb genoten. Ik durf wel te zeggen dat dit weekend ervoor heeft gezorgd dat er nog nooit zo'n goede band is geweest tussen alle zusterverenigingen.

Tot slot wil ik een persoonlijk uniek moment uitlichten, namelijk het maken van 4 vrienden voor het leven. Zonder mijn bestuursgenootjes (Amber, Jelmer, Nina & Pierette) had ik nooit zo'n fantastisch jaar als dit meegemaakt. Gedurende dit bestuursjaar zijn wij hecht naar elkaar toegegroeid en hebben wij een unieke band met elkaar opgebouwd. Een band die nooit meer zal verdwijnen en die ik voor het leven zal koesteren. Hopelijk heeft u als lezer een klein inkijkje kunnen krijgen in de wonderlijke wereld van mijn bestuursjaar. Dit is lang niet alles geweest, maar om u mijn gehele bestuursjaar te gaan beschrijven wordt iets te veel van het goede. Hopelijk zult u dit zelf ook nog eens meemaken, want het is een ervaring die je niet wilt missen.

Met notariële groet,

Thomas Massee
Praeses h.t.

TIJD VOOR VERANDERING

Op 1 januari 2018 vond – 180 jaar na de invoering van het huwelijksvermogensrecht – een belangrijke wijziging plaats op het gebied van het huwelijksvermogensrecht. Sindsdien bestaat de wettelijke gemeenschap van goederen immers niet meer uit een algehele gemeenschap, maar uit een beperkte gemeenschap van goederen. In dit artikel geef ik een korte weergave van de inhoud en de gevolgen van deze wetswijziging.

Algehele gemeenschap van goederen

Wie vóór 2018 trouwde naar Nederlands recht, trouwde in beginsel in algehele gemeenschap van goederen. Dat betekende dat vanaf het moment dat het huwelijk werd gesloten in beginsel alle bezittingen en alle schulden, zowel bestaande als toekomstige, gezamenlijk waren.¹ Met andere woorden: na de huwelijksluiting trad boedelmenging op en ontstond er vermogen waar beide echtgenoten recht op hadden. Daarnaast konden de echtgenoten ieder afzonderlijk privévermogen bezitten, doordat schenkingen en/of erfrechtelijke verkrijgingen onder uitsluitingsclausule waren ontvangen.

Beperkte gemeenschap van goederen

Als gevolg van de eerdergenoemde wetswijziging, ontstaat er voortaan van rechtswege een beperkte gemeenschap van goederen indien men op of na 1 januari 2018 in het huwelijk treedt.^{2,3,4} Dit houdt in dat alleen het vermogen dat men tijdens het huwelijk opbouwt en vermogen dat reeds voor het huwelijk aan de echtgenoten gezamenlijk toebehoorde van de echtgenoten

tezamen is. Schulden of bezittingen die vóór het huwelijk enkel aan een van de partners toebehoorden, vallen dus buiten de gemeenschap. Daarbij behoren schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen in beginsel toe aan de partner die deze verkrijgt, waardoor ook schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen voortaan buiten de gemeenschap vallen.

Gevolgen

Gevolg van het nieuwe systeem zal zijn dat er in het algemeen drie verschillende vermogens zullen gaan ontstaan, namelijk: het gemeenschappelijk vermogen van de echtgenoten gezamenlijk, het privévermogen van de ene echtgenoot en het privévermogen van de andere echtgenoot.

Het gemeenschappelijk vermogen bestaat uit hetgeen de echtgenoten tijdens het huwelijk hebben opgebouwd en/of gezamenlijk in het huwelijk hebben ingebracht, ongeacht ieders aandeel in deze ingebrachte goederen.

Schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen die gedurende het bestaan van de huwelijksgemeenschap door een van de echtgenoten zijn verkregen, vallen voortaan onder het privévermogen van de echtgenoot die deze vermogensbestanddelen ontvangt. Een uitsluitingsclausule, waarbij de schenker of erflater bepaalt dat de schenking of de erfrechtelijke verkrijging niet in een huwelijksgemeenschap mag vallen, is dus niet meer nodig. Wil de schenker of erflater juist wél dat de schenking of het erfdeel tot de huwelijksgemeenschap gaat behoren? Dan dient diegene daartoe bij de schenking of in

¹ Art. 1:94 BW (oud).

² Art. 1:94 BW.

³ Na 1 januari 2018 is het nog steeds mogelijk om te kiezen voor een algehele gemeenschap van goederen, maar dit moet dan door een notaris worden vastgelegd in huwelijksvoorwaarden.

⁴ Voor iedereen die voor 1 januari 2018 reeds getrouwd is, verandert er niets: de algehele gemeenschap van goederen blijft bestaan. Het nieuwe systeem werkt derhalve niet terug, maar geldt pas vanaf 1 januari 2018. Zie artikel IV van de wet van 24 april 2017, *Stb.* 2017, 177.

het testament een insluitingsclausule op te nemen.

Dit betekent dat gedurende het huwelijk een deugdelijke administratie bijgehouden dient te worden om te voorkomen dat bij einde van het huwelijk onduidelijk ontstaat omtrent wat het gemeenschappelijk vermogen omvat en wat privé is (gebleven). Indien geen van de echtgenoten kan aantonen dat een goed uitsluitend aan hem of haar toebehoort dan wordt dat goed geacht tot de huwelijksgemeenschap te behoren.⁵ De bewijslast omtrent het eigendom van goederen ligt dus bij de betreffende echtgenoot.

Let op!

Het nieuwe wettelijke huwelijksvermogensstelsel brengt enkele heikele punten met zich mee. Hieronder schets ik een aantal – tot de verbeelding sprekende – situaties die van toepassing zijn indien geen huwelijksvoorwaarden zijn opgesteld.

Als je samen met je partner een huis bezit en de eigendomsverhouding is niet 50%-50%, maar bijvoorbeeld 60%-40%, dan wordt de eigendomsverhouding op het moment dat je in het huwelijk treedt wél 50%-50%.

Deze situatie ziet bijvoorbeeld op het geval waarin je samen met je partner een huis koopt en waarbij de een bij de aankoop meer eigen geld inbrengt dan de ander. Om deze ongelijkheid aan inbreng als het ware recht te trekken kan er voor een ongelijke eigendomsverhouding worden gekozen; bijvoorbeeld 60%-40%. Als je vervolgens gaat trouwen onder het nieuwe huwelijksvermogensstelsel, wees er dan op bedacht dat in de wet staat dat alle goederen

die reeds gemeenschappelijk zijn, in de gemeenschap vallen.⁶ Hierdoor is de eigendomsverhouding vanaf het moment dat het huwelijk wordt gesloten 50%-50% geworden. De hoofdregel dat alle goederen die je bij het aangaan van het huwelijk bezat privé blijven en dus niet in de gemeenschap vallen, gaat aldus niet op wanneer het gaat om goederen die voorafgaand aan het huwelijk reeds – ongeacht de eigendomsverhouding – gemeenschappelijk waren.

Eigen geld dat je in een gemeenschappelijk goed hebt geïnvesteerd kan "verwateren", omdat schulden die een gemeenschappelijk goed betreffen ook gemeenschappelijk worden.

Om deze situatie uit te leggen, zal ik een voorbeeld geven: Jip en Janneke wonen samen en hebben een huis gekocht. Zij zijn ieder voor 50% eigenaar en zijn samen een hypotheek aangegaan. Janneke heeft € 50.000,- eigen geld in het huis geïnvesteerd en als gevolg hiervan heeft Janneke een vordering op Jip van € 25.000,-, aangezien de eigendomsverhouding 50%-50% is.

Vervolgens trouwen Jip en Janneke na 1 januari 2018, waardoor het huis, de hypotheek én de schuld die Jip aan Janneke heeft gemeenschappelijk worden. De schuld die Jip aan Janneke heeft is immers een schuld die een gemeenschappelijk goed betreft.⁷ Daarentegen is de vordering van € 25.000,- die Janneke op Jip heeft, een vordering die zij al vóór het huwelijk had, waardoor de vordering – in tegenstelling tot de corresponderende schuld – privé blijft.

Hierdoor ontstaat een ongelijkheid: Jip en Janneke hebben een gemeenschappelijk huis (50%- 50%), een gemeenschappelijke hypotheekschuld (50%-50%) én een

⁵ Art. 1:94 lid 8 BW.

⁶ Art. 1:94 lid 2 BW.

⁷ Art. 1:94 lid 7 BW.

gemeenschappelijke schuld aan Janneke van € 25.000,- (50%-50%). Hierdoor heeft Jip in feite een schuld van € 12.500,- aan Janneke en heeft Janneke een schuld aan zichzelf van € 12.500,-. Ondanks dat Janneke in privé nog steeds een vordering van € 25.000,- op Jip heeft, gaat Janneke er dus € 12.500,- op achteruit. Met andere woorden: de eigen investering van Janneke "verwatert".

De uitsluitingsclausule blijft nog steeds nodig. Sinds de wetswijziging van 1 januari 2018 vallen schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen niet standaard in de gemeenschap van goederen indien men op of na 1 januari 2018 is getrouwd.⁸ Een uitsluitingsclausule, waarbij de schenker of erflater bepaalt dat de schenking of de erfrechtelijke verkrijging niet in een huwelijksgemeenschap mag vallen, is dus niet meer nodig.

Wil je echter iets schenken of nalaten aan iemand die vóór 1 januari 2018 gehuwd is en wil je dat de schenking of erfrechtelijke verkrijging niet in de gemeenschap valt? Denk er dan aan dat je in dat geval wél nog steeds een uitsluitingsclausule dient op te nemen.⁹ De nieuwe regel geldt immers alleen voor de "nieuwe" gemeenschappen en niet voor de "oude".¹⁰

De noodzaak van een deugdelijke administratie leidt tot administratieve lastenverzwaring.

Onder het oude huwelijksvermogensrecht was het enkel noodzakelijk te administreren welke schenkingen en/of erfrechtelijke verkrijgingen onder uitsluitingsclausule waren verkregen. Al het overige vermogen viel immers in de huwelijksgemeenschap.

Onder het nieuwe huwelijksvermogensrecht is de noodzaak om een deugdelijke

administratie te voeren toegenomen, aangezien dient te kunnen worden vastgesteld tot welk vermogen elk goed behoort. Zo dient te worden geadministreerd welke goederen eenieder reeds voorafgaand aan het huwelijk in bezit had, welke goederen hiervoor mogelijk in de plaats zijn gekomen, welke goederen reeds bij het aangaan van het huwelijk gemeenschappelijk waren en welke schenkingen en/of erfrechtelijke verkrijgingen zijn verkregen alsmede of daarbij sprake was van een insluitingsclausule.

Zonder een deugdelijke administratie komen echtgenoten bij het einde van het huwelijk in de problemen wanneer onduidelijkheid ontstaat over wat het gemeenschappelijk vermogen omvat en wat privé is (gebleven). Zoals eerder aangeven, wordt een goed geacht tot de huwelijksgemeenschap te behoren, indien geen van de echtgenoten kan aantonen dat een goed uitsluitend aan de desbetreffende echtgenoot in privé toebehoort.¹¹

Slot

Kortom, het nieuwe huwelijksvermogensrecht wijkt op diverse punten af van het oude huwelijksvermogensrecht dat zo'n 180 jaar heeft bestaan. Het is noodzaak dat men zich van deze verschillen bewust is, zodat problemen voorkomen kunnen worden. Aangezien de wettelijke regeling van toepassing is zonder tussenkomst van een notaris, is het zaak dat men inzicht heeft in de gevolgen van het nieuwe stelsel. Wil men voorkomen dat na huwelijkssluiting de eigendomsverhouding van gemeenschappelijk ingebrachte goederen standaard 50%-50% wordt? Dan dient men zich ervan bewust te zijn dat door een notaris huwelijksvoorwaarden dienen te worden opgesteld. Dit geldt ook indien men wil

⁸ Art. 1:94 lid 2 sub a BW.

⁹ Art. 1:94 lid 2 sub a BW (oud).

¹⁰ Artikel IV van de wet van 24 april 2017, *Stb.* 2017, 177.

¹¹ Art. 1:94 lid 8 BW.

voorkomen dat een investering verwatert. Daarnaast hoop ik dat er geen verwarring gaat ontstaan over het al dan niet opnemen van een uitsluitingsclausule bij een schenking of erfrechtelijke verkrijging. Zoals reeds is gezegd, is onder het nieuwe huwelijksvermogensrecht een uitsluitingsclausule niet meer noodzakelijk, omdat schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen standaard privévermogen zijn en blijven van de echtgenoot die de schenkingen en erfrechtelijke verkrijgingen heeft verkregen. Echter, indien men schenkt of nalaat aan echtgenoten die vóór 1 januari 2018 zijn getrouwd, blijft een uitsluitingsclausule noodzakelijk om hetgeen is geschonken of is nagelaten buiten de huwelijksgemeenschap te houden. De uitsluitingsclausule is zodoende nog lang geen verleden tijd.

Bij twijfel, informeer bij de notaris!

Susan de Laat

Weetje

Als je vóór 1 januari 2018 een geregistreerd partnerschap bent aangegaan en je wil dit in 2018 of later omzetten in een huwelijk, dan blijft de wetgeving van vóór 2018 gelden.¹² De omzetting van een geregistreerd partnerschap naar een huwelijk brengt geen andere wijzigingen met zich mee. Heb je bijvoorbeeld vóór 2018 een geregistreerd partnerschap gesloten in algehele gemeenschap van goederen? Dan blijft deze algehele gemeenschap van goederen ook tijdens het huwelijk dat jullie in 2018 of daarna aangaan van kracht.

¹² Artikel IV van de wet van 24 april 2017, *Stb.* 2017, 177.

1 april

Na een lange reis, met een korte overstap in Helsinki, waren we eindelijk goed aankomen in Seoul. In de ochtend/middag had iedereen even de tijd om rustig bij te komen en de buurt rondom het hotel te verkennen. Ons hotel stond in de wijk Myeongdong. Deze wijk is een populair gebied in Seoul om te winkelen (vooral heel veel skin care producten kun je er scoren!) en lekker te eten.

In de middag zijn we met de groep naar de gondel gelopen die vanuit Seoul naar de Namsan Mountain gaat. Vanaf boven hadden we prachtige uitzichten over de skyline van Seoul! Vervolgens gingen we in de Namsan Tower met de lift naar boven en vanaf dat punt hadden we nog hoger gelegen uitzichten over de stad. Het was echt schitterend, vooral met de ondergaande zon aan de horizon! Als afsluiter van deze dag hebben we met de groep gezellig gedineerd in een restaurant in Seoul.

2 april

Dinsdag 2 april stond een bezoek aan het supreme court en een fietstour in de planning. Na een goed ontbijt (wafels!) verzamelden we beneden en hebben we de metro gepakt naar het supreme court. De rondleiding werd gegeven door een medewerkster en een tolk. De medewerkers sprak namelijk alleen Koreaans. In het nationale museum van de rechtspraak kregen we eerst een rondleiding, gevolgd door een rechtszaal en uiteindelijk de grote rechtszaal van de supreme court. Er wordt ongeveer 2 tot 3 keer per maand een zaak in die zaal behandeld en is normaliter niet zomaar open voor publiek; erg speciaal dus dat wij het mochten bekijken! Vervolgens kwam er een rechter aan wie wij al onze vragen mochten stellen. Tot slot hadden ze voor iedereen een lunchpakketje gemaakt en ging wij door naar de volgende activiteit: een fietstour.

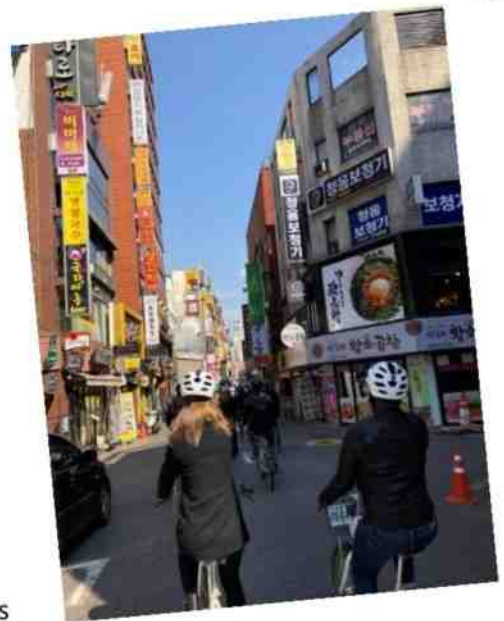

Iedereen op een wit met groene fiets en een verplichte helm op. De tour ging langs de Han river, waarbij de gidsen ons van alles vertelde over de stad. We hadden een stop bij een grote street market. Hier verkochten ze werkelijk alles! Uiteraard hadden ze hier ook een street food market waar we van alles konden proeven; aardappelkoekjes, zoete rijstwafel (gangjeong) en zelfs pissebedden! 's Avonds hebben sommigen zich gewaagd aan een echte Korean barbecue, alleen liet de service soms wat te wensen over...

3 april

Op woensdag 3 april 2019 hebben wij een dagtrip gedaan, bestaande uit 3 activiteiten: Nami island, Rail Bike en Petite France. Wij werden opgehaald op Seoul Station, waarna wij ongeveer 1,5 uur met de bus gereden hebben om vervolgens met een pont het geweldige Nami Island te bereiken. Dit prachtige eiland is een combinatie van moderne koreaanse heritage en eigenlijk is er voor ieder wat wils. Wat hebben wij eigenlijk gezien op dit eiland en hoe hebben wij dat ervaren? Er is een themapark, zwembad, watersportfaciliteiten, maar ook een museum etc. Het is een groot eiland en we waren vrij om te lopen en te doen wat we wilden. Er waren ook leuke restaurants om te lunchen en daar hebben wij zeker gebruik van gemaakt. Al snel was het tijd om terug te gaan naar de pont en een kort stukje te rijden naar onze volgende activiteit van de dag, de Rail Bike. Dit was een van de leukste dingen die we gedaan hebben tijdens deze studiereis. Je stapt in een karretje met z'n vieren die over oude treinsporen gaan en dan is het trappen geblazen. Dit was vooral heel leuk, omdat er zeker meer dan 25 karretjes waren en probeer maar het tempo bij houden, want anders wordt je van achter aangereden en dat vonden we stiekem wel leuk. Je gaat verder over viaducten en tunnels met allerlei thema's (disco, belle blaasjes etc). Daarnaast heb je een prachtig uitzicht over de rivier. Als laatste zijn we naar die Petite France geweest. Dit moest een impressie zijn van Frankrijk, alleen dat was toch anders dan verwacht. Maar wij hebben ons toch vermaakt en vooral gelachen 😊.

4 april

Na een hele dag lang toeristische activiteiten gedaan te hebben was het wel tijd voor een dag met wat meer studiegerelateerde activiteiten! We begonnen de dag met een heerlijk ontbijt in het hotel met croissantwafels.

Vervolgens gingen we naar het parlamentsgebouw van Zuid-Korea, wat was dat indrukwekkend! We moesten misschien wel tien minuten lang lopen op het terrein voordat we bij de ingang waren. Eenmaal binnen stond Jun Hee Park ons op te wachten na de beveiliging. Deze geweldig aardige mevrouw heeft ons op een heel leuke manier verteld over de bloederige geschiedenis van Zuid-Korea. Zo vertelde ze over onder anderen de Japanse bezetting en natuurlijk de oorlog met Noord-Korea. Ze vertelde ook over de politiek in Korea, het stelsel daar is bijna identiek aan die van ons, alleen is daar ieder kamerlid te allen tijde aanwezig bij ieder debat. Na dit leerzame bezoek hadden we enorme honger, dus was het hoognodig tijd voor broodjes! Aansluitend hadden we al een afspraak in de Nederlandse ambassade. Hier kregen we naar aanleiding van een leuke presentatie een beter beeld over wat de ambassade precies doet in Korea. Het was daarnaast ook heel leerzaam doordat we ook veel te weten kwamen over de Koreaanse levensstijl en cultuur. Hierna de laatste activiteit van de dag: de kookcursus! Tijdens de kookcursus hebben twee Koreaanse meiden ons geleerd hoe je traditionele Koreaanse spicy chicken maakt. In het Koreaans wordt dit gerecht Dakgalbi genoemd. Met een volle buik hebben we de dag afgesloten bij Playground in Hongdae, dat is de studentenwijk van Seoul!

5 april

Op vrijdag 5 april zijn we naar Linklaters geweest en hadden we een speciale avondtour door de stad. Linklaters in Seoul is maar een klein kantoor, dus ze hadden overal stoelen vandaan gehaald om ons in de vergaderzaal te kunnen laten zitten. Een partner vertelde ons over het kantoor en haar verhaal, dit was allemaal erg interessant. Zo vertelde ze bijvoorbeeld dat op het kantoor in Seoul geen Zuid-Koreaans recht werd beoefend omdat daar speciale vereisten voor waren. Zij hadden vooral te maken met het recht van omliggende landen en Engels recht. Daarna kregen we een rondleiding door het kantoor maar wegens de kleinschaligheid ervan duurde deze rondleiding slechts een paar minuten. Wat volgde was een heerlijke lunch en genoeg tijd om met alle werknemers te netwerken. Na het bezoek aan Linklaters had iedereen de middag lekker vrij om te doen waar ieder zin in had.

Rond 20:00 begon de avondtour, gegeven door een Amerikaan die al 10 jaar in Seoul woonde. Het was geen gewone tour, dit was 'the dark side of Seoul' tour en ging over bloederige geschiedenis en enge spookverhalen. Het was een lange wandeling door de stad maar zo kregen we erg veel te zien en te horen.

6 april

Vandaag was eigenlijk onze enige vrije dag, maar hebben we toch besloten om met een grote groep de DMZ tour te doen. Ironisch genoeg staat DMZ voor de gedemilitariseerde zone aan de grens. Ironisch, omdat er voor een gedemilitariseerde zone veel checkpoints zijn en militairen die rond lopen.

Dit is waarschijnlijk het verhaal dat ons na tig jaren nog bij gaat blijven. Deze tour begon met een korte documentaire over de Koreaanse oorlog (1950-1953). De vredesgesprekken van de '70 werden prompt opgeschorpt toen bleek dat Noord-Korea tunnels groef richting Seoul. Er zijn 4 tunnels gevonden. Noord-Korea bereidde een verrassingsaanval voor op de grootste stad van Zuid Korea. De Zuid Koreanen werden dankzij een vluchteling op de hoogte gesteld van dat nieuws. Ze zeggen zelf: we hebben er vier ontdekt, maar wie weet welke we niet ontdekt hebben. In die documentaire is te zien dat ze na redelijk korte tijd achter elkaar de tunnels hebben ontdekt en na de derde, heeft het maar liefst 20 jaar geduurd voordat ze de 4^e tunnel hebben ontdekt. Blijkbaar dachten de Zuid-Koreanen, na de derde tunnel, dat het klaar was, maar toch werden ze verrast met de vierde tunnel. Met onze helmen op, liepen we naar een diepte van 265 meter, de derde infiltratietunnel in. Aan het einde kan je over een kleine 200 meter de grens zien tussen noord en Zuid Korea. Daarnaast konden we vanuit een andere locatie met verrekijkers Noord Korea zien, de gebouwen en sommige van ons, hebben zelf mensen zien lopen. Deze tour leert je veel over de Koreaanse oorlog en oorlog in het algemeen. Maar vooral ook over de vrijheid. De vrijheid waar we trots op mogen zijn.

7 april

Op deze zonnige zondag (haha) zijn wij afgereisd naar het Gyeongbokgung-paleis! Voordat we naar het paleis gingen zijn we langs een klein winkeltje geweest waar we een "Hanbok" hebben gehuurd.

Die mochten we zelf uitkiezen en soort van samenstellen, vervolgens werd het haar van de meisjes heel mooi versierd en in model gebracht met allemaal bloemetjes. Eenmaal aangekomen vonden we na goed zoeken bij een van de vier enorme ingangen onze gids, Ilsoo YU. Hij was ontzettend aardig en wist ons heel veel te vertellen over de geschiedenis van het paleis. De omgeving en het paleis was verbazingwekkend mooi, er was een meertje, prachtige roze bloesembomen en bijzondere architectuur. Zoals je al bijna kon voorspellen heeft er dus ook een mini fotoshoot plaatsgevonden! Hierna hebben we geluncht bij BanhPho6, hier hebben we kunnen genieten van lekkere (maar ook pittige) noedels en nasi! Wat grappig was van BahnPho6 was dat we geen messen maar scharen kregen om het brood te "snijden". De rest van de middag mocht je naar eigen wil invullen, sommige gingen slapen andere weer lekker shoppen! 's Avonds schoven we wel samen aan tafel in een schattig restaurantje, hier

kon je op de bel drukken als je graag bediend wilde worden! Toen we terug liepen zagen we een hele grote gamehal. Het zag er zo leuk uit dat we gewoon niet door konden lopen. Uiteindelijk hebben we nog een paar uur verschillende VR-spelletjes gespeeld. Voordat we weer naar het hotel gingen hebben we nog een dansspel gespeeld waar de Koreanen bijzonder goed in waren, helaas waren wij er niet bijzonder goed maar verschrikkelijk slecht in.

8 april

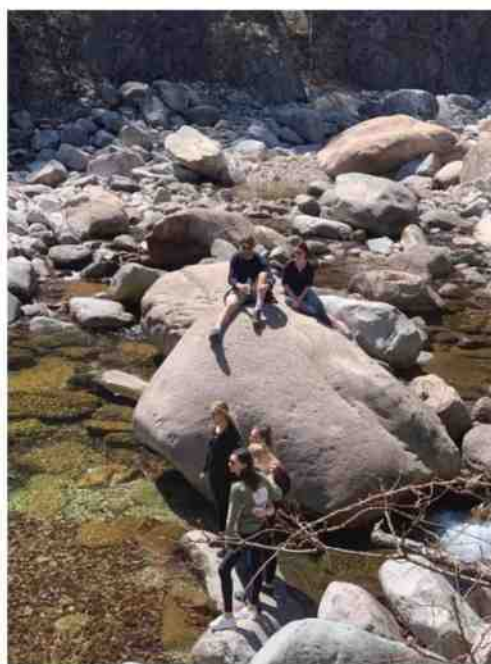
Deze ochtend ging de wekker al vroeg, want we hadden een dagtrip in de planning staan naar het Seoraksan Nationaal Park.

Vanaf Seoul reden we in ongeveer in 3 uur naar dit mooie nationaal park. We vertrokken om 08:00 uur (lekker vroeg!) met een express bus naar Sokcho, een stad in Zuid-Korea aan de Japanse Zee. Tijdens de reis naar Sokcho konden we genieten van het mooie heuvelachtige landschap van Zuid-Korea. In Sokcho aangekomen moesten we overstappen naar een regionale bus die ons naar het Seoraksan Nationaal Park zou brengen. In het nationaal park aangekomen besloten we om de hike naar Biseondae

Rock te doen. Tijdens deze route kwamen we ook langs een reusachtig buddhabeeld waar we natuurlijk even stil bij moesten staan! De hike verliep langs een mooie rivier met veel rotsen in het water. De V.I.V.A.-reisgroep vond het maar al te leuk om over de rotsen te klimmen en te klauteren. Aan het eindpunt van de route ging een gedeelte van de groep weer terug naar het beginpunt van het park en een ander deel vervolgde de hike naar de Geumgangul Cave. Het was nog pittig stukje omhoog, maar het was het meer dan waard! In de grot bevond zich namelijk een kleine tempel met een monnik die daar elke dag aanwezig is. Daarbij hadden we ook nog een erg mooi uitzicht over het park met de prachtige bergen!

Het was helaas alweer tijd om deze mooie plek te verlaten en terug te keren naar Seoul. In elk geval was het een mooie afsluiter van de week vol met nieuwe indrukken. Terug aangekomen in Seoul had iedereen nog een laatste vrije avond om te gaan uiteten in het lekkerste restaurant die je in die week had ontdekt, de laatste inkopen te doen en uiteindelijk je klaar te maken voor vertrek. De volgende dag zouden we namelijk al afscheid nemen van het indrukwekkende, maar prachtige Zuid-Korea!

Vrouwen aan de top

Interview Chantal Lagarde

Eerst werken, dan studeren

Na haar middelbareschooltijd wist Chantal Lagarde nog niet wat ze wilde studeren. Haar interesse in rechten ontdekte ze pas in de loop van haar eerste baan als secretaresse van drie diplomaten van de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de toenmalige EG (thans Europese Unie). Een van deze diplomaten was jurist. In het kader van haar werk voor hem was Chantal onder andere verantwoordelijk voor het bijhouden van de papieren wettenedities van Schuurman & Jordens en tikte zij zijn annotaties uit naar aanleiding van uitspraken van het EG-Hof van Justitie. Eind jaren 80 werd het voor Chantal tijd om te studeren, de keus was op rechtsgeleerdheid gevallen. Voordat ze fulltime studente zou worden, wilde ze nog in een ver land werken. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft haar in de zomer van 1990 voor twee jaar naar Koeweit uitgezonden, als secretaresse op de Nederlandse Ambassade in de hoofdstad. Haar plan was om gedurende haar tijd in Koeweit haar propedeuse rechtsgeleerdheid aan de Open Universiteit te behalen.

Change of plans

Het Koeweit avontuur was echter *short lived*: op 2 augustus 1990 is Irak Koeweit binnengevallen. De toenmalige dictator van Irak wilde geen diplomatieke vestigingen in Koeweit erkennen en eiste dat alle ambassades daar sloten. Na slechts een krappe maand in Koeweit, werd Chantal samen met haar collega geëvacueerd en kwam ze bij haar ouders in Boekel terecht. Met een lichte vertraging is Chantal halverwege september begonnen aan de studie rechtsgeleerdheid aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen, die wij

tegenwoordig als Radboud Universiteit kennen. Chantal denkt met plezier terug aan haar studietijd, en vertelt dat, ondanks het leeftijdsverschil tussen haar en haar medestudenten, zij zich prima kon mengen middels de Strafrecht Vereniging Dr. Nico Muller, waar zij ook een jaar bestuurslid was.

De interne route naar het rechterschap

Na haar afstuderen is Chantal in februari 1995 begonnen als advocaat-stagiaire bij Nysingh Bitter & De Vries Robbé Advocaten, dat toen kantoren had in Zwolle, Zutphen, Apeldoorn en Arnhem. Op kantoor werd zij behoorlijk snel het diepe in gegooid, waardoor ze in korte tijd veel heeft kunnen leren. Tijdens haar studie vond zij onder andere het vak Burgerlijk Procesrecht eigenlijk (heel) saai, maar in de praktijk begreep ze beter het achterliggende belang van dat vak voor een goed verloop van het civiele proces.

Over zichzelf vertelt zij dat zij altijd haar best deed voor haar cliënten, maar ook oog had voor de andere kant van het verhaal. Mede vanwege dit gevoel besloot zij in 2001 de overstap te make naar de rechterlijke macht. Haar interne route naar het rechterschap is gestart als juridisch medewerker bij de civiele sector van rechtbank Arnhem. Na vijf jaar als juridisch medewerker, heeft zij een interne opleiding tot rechter gevolgd bij de rechtbank Zutphen. Naast deze opleiding en haar baan bij de rechtbank, had Chantal in die tijd ook al kleine kinderen. Hoe heeft zij alle ballen hoog kunnen houden in deze pittige periode? Met de steun van haar familie, veel discipline en motivatie en een strakke planning. Nu haar kinderen ouder zijn, is ze wat vrijer en kan zij ook vanuit huis werken.

Inmiddels is Chantal, na vijf jaren als civiele rechter en vijf jaren als strafrechter te hebben gewerkt bij (inmiddels) rechtbank Gelderland, nu al weer enige jaren als

strafraadsheer bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden werkzaam.

Een stukje privé

In haar vrije tijd is Chantal hoofddocent bij SSR, waar zij zich onder meer bezighoudt met maken van een digitale cursus om de strafrechters in staat te stellen de civiele voegingsvordering van de benadeelde partij binnen het strafproces beter te laten verlopen. Deze "werk-hobby" past goed bij haar civiele achtergrond. In haar vrije tijd is Chantal zeer sportief, naast tennissen doet zij ook aan pilates, spinning en bodypump.

Chantal wekt de indruk dat ze van het leven geniet en dan ook vooral in het heden leeft. Over de toekomst maakt zij zich dan ook geen zorgen, zij volgt haar gevoel en heeft door de jaren gemerkt dat steeds vanzelf nieuwe kansen en uitdagingen op haar pad komen. Haar tip voor studenten is dan ook dat het niet altijd nodig is om in detail de toekomst te plannen. Met een open blik aan het leven te beginnen kan óók.

Interview Natascha Stouthart-Hilber

Match made on TV

Natascha is in 1986 begonnen met de studie rechtsgeleerdheid aan de Universiteit van Amsterdam. De keuze voor rechtsgeleerdheid was voor haar niet vanzelfsprekend, laat staan dat ze in het notariaat zou eindigen (samen met haar man). Na haar middelbare school wilde Natascha het onderwijs in, het liefst als docent Nederlands, Frans of geschiedenis. De werkgelegenheid in het onderwijs was echter heel slecht op dat moment en daarom koos zij voor een rechtenstudie, mede omdat haar moeder dat haar adviseerde en de vele advocatenseries op t.v. die haar interesse voor het vak prikkelden. Haar zwager die toen fiscaal jurist was, is degene die haar het notariaat in pushte. Na het bezoeken van voorlichtingsdagen op de universiteiten was er tussen Natascha en het notariaat een match.

Natascha heeft haar studie in 1992 afgerond. De tijd waarin zij studeerde was de overgangperiode tussen het oude- en het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Naast de 'gewone' lessen, waarbij het oude recht werd gegeven, kregen de studenten dan ook de teksten van het nieuwe Burgerlijk Wetboek voor hun neus geschoven.

Verder was Natascha tijdens haar studie actief binnen de studievereniging Rolandinus Passeggeri, destijds de notariële studievereniging van de Universiteit van Amsterdam, en heeft zij een jaar de rol van als ab-actis binnen het bestuur mogen vervullen. Een mooie herinnering van haar tijd als bestuurslid is de maandelijkse vergadering met de zusjes uit het land. Elke maand kwamen de besturen van de notariële verenigingen bij elkaar in een andere stad voor een vergadering, die werd opgevolgd met borrel en diner. Ze denkt met veel plezier terug aan die tijd. Volgens haar ligt

dat vooral aan de hechte groep vrienden die zij had en nog steeds heeft, met wie zij ook in het bestuur van de vereniging heeft gezeten.

Na haar afstuderen is Natascha stage gaan lopen op een notariskantoor in Monnickendam. Na haar stage is ze op een kantoor in Amsterdam-Noord als kandidaat-notaris gestart. Natascha heeft eerst fulltime gewerkt als kandidaat-notaris, want dat was toen gebruikelijk binnen het notariaat. Na de geboorte van haar eerste kind wilde zij graag parttime (drie dagen per week) gaan werken. Daarvoor ging ze een gesprek aan met haar werkgever. Vervolgens was zij een van de eerste kandidaat-notarissen die parttime ging werken bij een notariskantoor. Inmiddels is dat de normaalste zaak geworden van de wereld. Bij dit kantoor heeft ze bijna tien jaar gewerkt tot dat zij en haar man Patrick een notariskantoor in Schagen hebben overgenomen. Haar specialisatie ligt op het personen- en familierecht, maar zij is all round opgeleid op haar eerste kantoor en daar is zij haar eerste werkgever nog steeds dankbaar voor.

Privé & Praktijk

Over het combineren van privé en werk weet Natascha genoeg. Ze heeft zelf vier kinderen. Voordat ze werd beëdigd als notaris, heeft ze een ondernemingsplan moeten schrijven. Dat heeft ze later nog een keer moeten doen toen haar standplaats van Schagen verplaatst werd naar Den Helder. In Den Helder had ze namelijk al veel cliënten en er kwam daar een mooie kantooruimte vrij. Ze geeft toe dat toen de kinderen klein waren het uitdagend en soms wel vermoeiend was. Ze heeft erg veel te danken aan haar moeder die naast haar woont en altijd op de kinderen wil passen als zij op kantoor is. Volgens Natascha is het niet gek dat van de 1260 notarissen in Nederland ongeveer 400 vrouw zijn. Vrouwen willen

vaak alle ballen hoog houden en zien de verantwoordelijkheid en de zorg voor een eigen kantoor niet zitten.

Zeker in de tijd van de crisis was het heel zwaar om alle ballen hoog te houden. Ze moest mensen die al jaren werkte voor haar kantoor ontslaan. Daarnaast nam het werk ontzettend af en gingen kantoren om haar heen dicht. Gelukkig neemt het werk nu weer toe en is het lastig om kandidaat-notarissen te vinden, die ervaring hebben binnen het notariaat. Veel mensen die in het notariaat werkte, zijn volledig uit het notariaat gestapt en zijn een andere weg in geslagen.

Naast haar werk spendeert Natascha haar tijd graag met familie en vrienden en reizen. Een goede tip van haar aan startende juristen is om een goede balans te vinden tussen je werk en je privéleven.

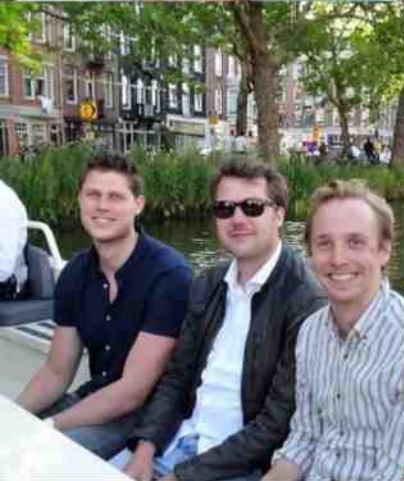
Foto's activiteiten 2019

Ik weet nog heel goed dat ik begon met studeren. Ik had een lijst gemaakt met spullen die ik moest kopen: pennen, papier, schriften, markeerstiften, een printer en... studieboeken. Ik plaatste mijn eerste order bij de VU Boekhandel en ik vond het toch een behoorlijk bedrag wat ik moest betalen voor al die boeken. Ik weet dat ik tijdens colleges vaak het grapje maakte: *“natuurlijk is er een boek voorgeschreven die deze docent zelf heeft gemaakt. Hij zal daar best wel wat aan verdienen.”* Eigenlijk zijn dat altijd aannames die ik heb gemaakt. Ik vond het daarom leuk om eens op onderzoek te gaan of mijn aannames wel kloppen. Hoe kom je bijvoorbeeld op het idee om een boek te schrijven? Hoe zorg je er dan voor dat deze boeken ook worden gekocht? Deze vragen heb ik voorgelegd aan prof. mr. B.C.M. Waaijer (hierna: professor Waaijer). In dit artikel heb ik de loopbaan van professor Waaijer uitgewerkt, waarin hij antwoord geeft op de bovenstaande vragen.

Lubbers & Dijk

Professor Waaijer heeft in 1982 zijn studie notarieel recht in Leiden afgerond. Vervolgens is hij na zijn studie begonnen als kandidaat-notaris bij Lubbers & Dijk in Amsterdam. Hij werkte voor prof. mr. A.H.M. Santen (hierna: professor Santen), destijds notaris bij Lubbers & Dijk. Professor Santen is overleden op 12 oktober 2010. Hij was van 1 oktober 1974 tot 1 oktober 1981 bestuurslid bij de KNB en vanaf 1 oktober 1978 was hij voorzitter bij de KNB. Hij schreef tevens veel artikelen over de beroepsuitoefening van de notaris in onder andere het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie (hierna: WPNR). Tevens heeft hij de vierde druk van Melis, De Notariswet bewerkt met prof. mr. A. Pitlo en zijn kantoorgenoten, de hoogleraren Lubbers (Universiteit van Amsterdam) en Dijk (VU Amsterdam). Professor Waaijer heeft later ook samen met professor Santen aan dit boek gewerkt. Hij werd op kantoor door professor Santen verder opgeleid en dit project kwam op die manier op zijn pad. Zij hebben met Kluwer een auteurscontract gesloten en vervolgens is er in 1991 een nieuwe, vijfde druk verschenen. Inmiddels is er in april 2019 een negende druk van dit boek verschenen die professor Waaijer alleen heeft bewerkt, net als de daaraan voorafgaande drukken.

Promoveren

Tijdens de loopbaan van professor Waaijer kwam er in 1990 op de universiteit van Nijmegen een vacature vrij om te doceren en te promoveren. Hij heeft daarop gesolliciteerd en vervolgens was hij een dag in de week werkzaam in Nijmegen en was hij vier dagen per week werkzaam op kantoor in Amsterdam. Hij schreef op de universiteit artikelen die hij stuurde naar het WPNR. Zijn eerste artikel voor dat tijdschrift was: 'De peildatum voor de successiebelasting'. Binnen en buiten het notariaat wordt het WPNR veel geraadpleegd. Alle kandidaat-notarissen en notarissen die bij de KNB zijn ingeschreven, ontvangen wekelijks per post een editie. In 1993 promoveerde hij op het proefschrift Statuten en statutenwijziging. Hij heeft dit proefschrift bij prof. mr. M.J.A. van Mourik geschreven.

Handboek Erfrecht

Al snel had hij binnen het notariaat een bekende naam en zodoende werd hem gevraagd om in 1993 een handboek te schrijven over “het nieuwe Erfrecht”. Er was namelijk geen geschikt boek op dit gebied. Samen met prof. mr. M.J.A. van Mourik, prof. mr. B.M.E.M. Schols, prof. mr. F.W.J.M. Schols en prof. mr. L.C.A. Verstappen heeft professor Waaijer uiteindelijk het Handboek Erfrecht geschreven. Dit was een grote opgave. Over het erfrecht was meer dan zestig jaar gediscussieerd. Het erfrecht was ingrijpend gewijzigd. Ze hadden dan ook besloten om zich even af te zonderen van de dagelijkse beslommeringen en zij hebben voor vijf dagen een hotel geboekt in Bollendorf (Duitsland). Dat waren intensieve dagen waarin hard werd gewerkt maar ook veel werd gelachen, gedronken en gegeten. Professor Waaijer is in dit boek voornamelijk ingegaan op de legitieme portie. Uiteindelijk was het boek in 1997 af en dit boek is tussentijds regelmatig geüpdatet. Inmiddels is de zesde druk in 2016 verschenen en wij gebruiken dit boek nog steeds. Het tweede halfjaar van 2019 werken de auteurs aan een nieuwe, zevende druk.

WPNR

Sinds 1999 is professor Waaijer redacteur van het WPNR. De redactie bestaat totaal uit elf personen. In het colofon wordt prof. M.J.A. van Mourik genoemd als ere-redacteur. Hij maakt geen deel meer uit van de redactie. Zij krijgen dagelijks nieuwe artikelen binnen die bijdragen aan de juridische wetenschap. Alle artikelen die zij binnenkrijgen worden door verschillende redacteurs zorgvuldig gelezen en beoordeeld. Vervolgens wordt er besloten of het betreffende artikel wordt gepubliceerd of niet. Daarbij wordt er gelet op de kwaliteit van het artikel, en dus ook of het betreffende artikel vernieuwend is. De auteur van het artikel krijgt een financiële bijdrage voor zijn artikel, maar belangrijker is dat de publicatie van een artikel vaak wel als een eer wordt gezien. Een publicatie bouwt namelijk naamsbekendheid op binnen de juridische wereld. Die naamsbekendheid kan ervoor zorgen dat bepaalde mensen je vragen om bijvoorbeeld een boek te schrijven of te bewerken.

Verdere carrière

Na zijn carrière bij Lubbers & Dijk is hij aan de slag gegaan bij Buruma Maris in Den Haag (huidig: Houthoff). Bij dit kantoor heeft hij, zoals hij zelf zegt, de liefde van zijn leven ontmoet. Inmiddels hebben zij samen kinderen en wonen zij nog altijd gelukkig samen. Zijn vrouw heeft toen nog een tijd bij Houthoff gewerkt. Inmiddels startte zij met Waaijer-Linders B.V., welke B.V. zij zelf heeft opgericht. Zij richtte zich voornamelijk op estate planning. Daarnaast was zij mediator en tevens was zij bij verschillende kantoren, waaronder Buren N.V., interim adviseur. Sinds kort heeft zij de bakens verzet en studeert zij kunstgeschiedenis.

Vervolgens is professor Waaijer in 1995 als partner aan de slag gegaan bij Boekel De Nerée (huidig: Dentons Boekel), het kantoor waar hij jarenlang notaris is geweest. Nadat er een vacature vrijkwam bij de UvA, is hij daar van 2008 tot maart 2018 bijzonder hoogleraar Notarieel recht geweest. In 2015 is hij gestopt als notaris om meer tijd aan de universiteit te kunnen besteden en andere werkzaamheden te doen. Toen heeft Ines van Dijk als notaris zijn protocol overgenomen. Inmiddels is professor Waaijer nog steeds professor op de VU en is hij momenteel werkzaam als *of counsel* (adviseur) bij Dentons Boekel.

Opbrengst werken

De grote vraag is nu natuurlijk: wat leveren deze boeken nou daadwerkelijk op? Allereerst is het van belang om even stil te staan bij het feit dat de opleiding notarieel recht en de groep van notariële juristen binnen Nederland relatief klein is. In dat geval zijn er dus maar erg weinig mensen die daadwerkelijk een bepaald boek kopen. Het is niet zoals een leesboek dat er miljoenen exemplaren van verkocht worden. Een auteur verdient wanneer er veel exemplaren worden verkocht. Dus wanneer je na je studie notarieel recht hebt besloten om alleen maar studieboeken te schrijven als werk, dan moet ik je helaas teleurstellen: daar kun je niet van rondkomen. Een studieboek schrijven moet je dus alleen doen als je dat erg leuk vindt om te doen en wanneer je een bijdrage wil leveren aan de juridische wetenschap. Je krijgt voor de publicatie van het boek zelf een klein verkooppercentage, maar dat gaat om bescheiden bedragen. Wanneer je een boek koopt, dan betaal je de uitgever en de auteur. Een auteur krijgt zeker geen reële vergoeding voor de hoeveelheid uren die een auteur erin heeft gestoken om het boek te schrijven/bewerken. Aangezien er dus maar zo weinig mensen een boek kopen, moet het bedrag relatief hoog zijn want anders kan het boek niet eens gepubliceerd worden. Soms moeten promovendi betalen om hun proefschrift gepubliceerd te krijgen! Ik hoop dan ook dat jullie de volgende keer wanneer jullie een boek kopen iets anders naar de prijs van dit boek kijken.

Slot

Het schrijven van een boek gaat niet zomaar. Vaak wordt je gevraagd om een bepaald boek te schrijven of te bewerken. Daarnaast kun je ook toevallig bij een kantoor werken waar de auteur vraagt of jij mee wil helpen om een boek te schrijven/bewerken. Om naamsbekendheid te krijgen, dien je vaak artikelen te schrijven en deze kun je onder andere indienen bij het WPNR.

In de meeste gevallen wordt er een boek geschreven over een onderwerp waar nog weinig informatie over een bepaald onderwerp gebundeld is. Een studieboek is vaak een overzicht van wetgeving, jurisprudentie en opvattingen in de literatuur, in een leesbare vorm ten behoeve van het onderwijs. Aangezien boeken die specifiek gericht zijn op onze studie schaars zijn, worden deze boeken vaak ook wel gekocht door deze beroepsgroep.

Dankwoord

Graag willen wij de volgende personen en kantoren bedanken voor het mogelijk maken van deze Via V.I.V.A.:

Onze zusterverenigingen
mw. mr. C.M.E. Lagarde
mw. mr. A.M.N. Stouthart-Hilber
prof. mr. B.C.M. Waaijer

Loyens & Loeff
Hartman LMH

Kandidaatsbestuur 2019 - 2020

Vol trots presenteren wij jullie het 53e bestuur van onze studievereniging:

Praeses f.t. Merle Eken
ab Actis f.t. Iris Heins
Fiscus f.t. Marc van Dalen
Assessor I f.t. Wietske Joosse
Assessor II f.t. Cansu Yildizhan

Van links naar rechts:
Wietske, Iris, Merle, Marc en Cansu

NO. 1 BINNEN- LANDSE STAGE

Tijdens een binnenlandse stage draai je twee maanden volledig mee in de praktijk. Je werkt samen met advocaten, kandidaat-notarissen en fiscalisten en voert diverse werkzaamheden uit. Een stage vindt plaats op ons kantoor in Amsterdam of Rotterdam.

NO. 3 WERK STUDENT SCHAP

Zit jij in de laatste fase van je studie en zoek je een interessante bijbaan waarin je kennismaakt met de advocatuur, de fiscaliteit of het notariaat? Als werkstudent leer je de praktijk kennen en zal je ongeveer twee dagen per week voor een periode van zes maanden op een van onze praktijkgroepen meewerken.

NO. 2 BUITEN- LANDSE STAGE

Deze stage duurt twee maanden, waarvan je de eerste maand op ons Amsterdamse of Rotterdamse kantoor meedraait en de tweede maand op één van onze buitenlandse kantoren. Hier ligt de nadruk iets meer op commerciële en marketingactiviteiten.

NO. 4 CASE FONDUE

De Case Fondue is onze business course voor studenten fiscaal recht of fiscale economie. Tijdens deze jaarlijkse course adviseren de studenten een cliënt over een fiscale kwestie. In vier intensieve dagen maken de studenten kennis met onze brede fiscale praktijk en onze kantoren in Rotterdam, Amsterdam en Zürich.

10 verschillende manieren om kennis te maken met Loyens & Loeff

NO. 5 NOTARIAL BUSINESS COURSE

Een business course exclusief voor studenten die kennis willen maken met het grootste notariaat van Nederland. Je maakt kennis met alle drie de praktijkgroepen: Corporate, Real Estate en Family Owned Business & Private Wealth. De Notarial Business Course vindt jaarlijks plaats in mei.

NO. 6 BUSINESS COURSE PARIJS

Studenten Nederlands recht kunnen door middel van deze business course intensief kennismaken met Loyens & Loeff. In deze vierdaagse business course maken studenten kennis met onze kantoren in Amsterdam en Parijs en onze praktijkgroepen Corporate en Banking & Finance, die jaarlijks plaatsvindt in november.

NO. 7 BRING A FRIEND

Ken jij een medewerker van Loyens & Loeff? Kom dan op een laagdrempelige manier kennis maken met Loyens & Loeff. Maak op een informele manier kennis met onze praktijkgroepen en met onze medewerkers.

NO. 8 MEET LOYENS & LOEFF

Heb jij altijd al kennis willen maken met Loyens & Loeff? Tijdens Meet Loyens & Loeff maak je in één dag kennis met onze praktijk en leer je op een informele manier onze medewerkers kennen.

NO. 9 LOYENS & LOEFF HOCKEY

Tijdens het Loyens & Loeff Hockeytoernooi laten studieverenigingen zich van hun beste kant zien op het hockeyveld. Ga jij dit jaar met jouw vereniging er vandoor met de felbegeerde beker?

NO. 10 TOP SKILLS TRAJECT

Loyens & Loeff biedt jaarlijkse in het tweede semester een opleidingsprogramma aan op het gebied van soft skills. In een aantal workshops zul je werken aan je persoonlijke ontwikkeling gericht op: personal branding, personal leadership en personal creativity.

INTERESSE

Heb jij interesse om te kennis te maken met Loyens & Loeff? Bekijk onze website loyensloeffacademy.nl of neem contact op met een van onze recruiters. **Marieke Arets** (advocatuur) via Marieke.Arets@loyensloeff.com of +3205785998 of **Nicole Moshage** (fiscaal en notariaat) via Nicole.Moshage@loyensloeff.com of +31102246409.